

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm LXIII. Dilecto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

Advocati non obest parti seu Clienti, quo minus eam statim revocare, & Advocato suo contradicere posse, si tamen sciens taceat, censebitur eam approbare & ratam habere. *arg. l. i. C. de errore Advocator. vbi dicitur: Quæ Advocati præsentibus ijs, quorum causæ aguntur, allegant, perinde habenda sunt, ac si ab ipsis Dominis litium proferantur. Vide Alex. hic. n. 4.*

Not. III. Jūdex delegatus causam, vel articulum causæ jurisdictionalem subdelegare non potest, nisi sit delegatus Principis. *6. 27. §. Si verò, de off. deleg. At verò nudum ministerium seu non jurisdictionalem causæ articulum. v. g. meram testimoniū depositionem delegatus alteri committere potest secundām Gloss. receptum in Clement. un. de off. delegati.*

CAPITVLVM LXIII.

Dilecto.

PARAPHRASIS.

Honorius III. Presbytero D. contulit Canoniciatum in Ecclesia Salamantina & super eius receptione literas executoriales misit ad Archidiaconum & alios. Sed Capitulum exceptionem opposuit coram executoribus, cum enim certus numerus Canonicorum in Ecclesia juramento firmatus sit, de quo in literis nulla mentio fiebat, idē ex earum vigore non posse procedi ad executionem, & ne executio fieret, ad Sedem Apostolicam appellārunt, sed Iudices siue executores (sunt enim mixti, quando deputantur ad executionem beneficialium literarum, si aliqui sint, quorum interest, vel qui contradicunt, sicuti dicetur *l. 3.*) appellatione posthabita, in Episcopum & Capitulares excommunicationem protulerunt, ea propter Capitulum Procuratorem Romanam destinavit, per quem petebant sententiam irritam declarari. Honorius III. auditorem causæ dedit, coram quo ex depositionibus & confessionibus partii constituit quidem, quod in Ecclesia Sal-

mantina certus Canonicorum numerus juratus sit, & quod exceptio de hoc opposita fuerit à Capitulo coram Executoribus atque appellatum, sed non satis constabat appellationem propter exceptionem illam non admissam, aliamve causam legitimam interpositam fuisse, idē Honorius III. mandat quibusdam à se delegatis, ut super hoc ipso cognitionem suscipiant, & si repererint, exceptionem eam de certo jurato Canonicorum numerō, aliamve legitimam fuisse propositam nec admissam & propterea appellatum, executorum processum irritum esse declarent.

SUMMARIUM.

1. Exceptio peremptoria si impetratas literas debiliter, aut subreptitias ostendat, etiam ante litis contestationem opponi potest.
2. Pars litigans appellare non potest à grauamine nondum praesente, seu nondum illato à jūdice.

Not. I. Si exceptio peremptoria seu meritaria causæ infringens, etiam impetratas literas debilitat aut subreptitias ostendit, non tantum post litem contestatam opponi potest, sed etiam tanquam declinatoria seu dilatoria ante litis contestationem quatenus opponitur, quod Iūdex delegatus vel executor vi talium literarum procedere non possit. ita *gloss. in c. 1. verb. obtentum. de lit. contest. in 6.* vbi ait: Si exceptio peremptoria perimit literas ante & post litem contestatam, opponi potest.

Not. II. Pars litigans appellare non potest à grauamine nondum praesente seu nondum illato à Iudice. ita *Ioan. Andr. hic. n. 2. Imol. n. 8.* qui tamen recte monent: si Iūdex vel executor quidpiam manderet exequendū intra certum tempus, & nisi fiat, censura ipso facto incurrit, appellari possit. *cap. 4. hoc tit.* quia ita mandans actu grauat, quandoquidem ordinariè loquendo, Iūdex vel executor, intellige mixtus, incipere non debet à mandato parte non citata, nec audita. *l. i. C. de excus. rei jud.* Secus est, si clausulam justi-

justificatoriam inserat mandato, ut vel exequatur pars, vel si causam non exequendi habeat, compareat & proponat, tunc enim Iudex non censetur grauare, præcipiendo, quâdo pars mandatum declinare potest, legitimam exceptionem afferendo, ita sumitur ex hoc cap. ex quo colligitur, quod habens legitimam exceptionem adversus executoris mixti mandatum, ab eo appellari nō possit, nisi prius exceptionem proponat, eoque non admittatur, tum ex hac causa, vide licet ob reiectam aut non admissam exceptionem appellari potest.

Obijcitur. Subreptio ipso jure inducit nullitatem scripti beneficialis c. 2. de filiis Presbyter. in b. in nostro autem casu notoria erat subreptio per confessionem partis, quod videlicet Canonizatus à Papa in forma *Dignum impetratus fuerit*, eo tacito, quod numerus Canonicorum juratus sit; id enim si Pontifex leuiisset, non facile Canonicatum conferendo, Capitulum grauare voluisse, ergo frustra Honorius III. inquirendum esse ait, num forma appellationis legitimè observata sit, cum, etiamsi appellatum non esset, Presbyter à petitione Canonicatus remoueret debuisse.

Confirmatur, si ex confessione partis appareat, eam jus non habere, non est curandum, num juris ordo seruatus fuerit, cùm in re notoria juris ordo non requiratur, arg. 6. vlt. de restitu. spoliator. maximè verò si causa beneficialis sit, in qua plurimum potest Iudicis ordinari officium. arg. c. Oblata. 57. b. t. ergo Pontifex scripti impetrationem statim irritam declarare, & impetrantem repellere debuisse, & non causam appellatio- nis cognoscendam mandare.

Respondent Abb. Franc. & alij post Joan. Andr. h̄c. quia hoc loco coram Iudice appellationis, videlicet Pontifice, actū non fuit, per viam nullitatis, dicendo rescriptum esse subreptitum ac irritum, nec executio- ni mandandum, sed per viam appellationis, idēq; eius formalia probanda erant, vide licet: appellationem modo legitimo fuisse interpositam. Interim verò tametsi Capitulum in probatione succubuisse, vel

appellationem deseruisse, nihilominus ta- men per viam nullitatis agere dicto modo potuisse.

CAPITVLVM LXIV.

Nicolao.

P A R A P M R A S I S.

Cùm in Controversia, quæ erat inter Abba- tem & Conventum S. Mariæ & militem Nicolaum, Monachi appellâssent ad se- dem Apostolicam, miserunt vnum ex fra- tribus Procuratorem dato mandato pro- curatorio dunataxat ad impetrandam de- legationem causæ & alterius impetratio- ni partis contradicendum. Postquam verò Pontifex Cardinalem causæ auditorem dedit, & coram eo partibus præsen- tibus Monachus mandatū exposuit, Ni- colaus petiuit, vt contra Monachos tan- quam contumaces procederetur, & ad expensas condemnarentur. Quare hanc causam Honorius II I. quibusdam dele- gauit hac forma: si cognoverint, quod Abbas & Conuentus appellationi suę ter- minum præfixerint, vt ipsos ad expensas condemnent, eo quod milite, contra quem appellatum, causam personaliter prosequente, ipsi Procuratorem non suf- ficientem ad causam appellationis prose- quendam miserint.

S V M M A R I V M.

1. *Causa appellationis ad Curiam devoluta, & parte personaliter non veniente, Pro- curator mitti debet cum pleno mandato ad prosecutionem causæ.*

Not. vnic. Si causa appellationis ad Cu- riam devoluta sit, non sufficit quod ap- pellans vel appellatus mittat Procuratorem ad impetrandum Iudicem delegatū in par- tibus & contradicendum impetrationi par- tis alterius. Sed debet Procurator, nisi pars personaliter veniat, mitti cum pleno man- dato ad causam appellationis prosecuendam, alioquin principalis reputatur contu- max, & in expensis condemnatur. De hoc inf. c. Interposita. 20. h. t.

cccc

CAPI-